

**UCHWAŁA NR XXVIII/259/2021
RADY GMINY SIEROSZEWICE**

z dnia 10 listopada 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Sieroszewice na 2022 rok**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.) Rada Gminy Sieroszewice uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Sieroszewice na 2022 rok w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do uchwały.

§ 2. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do uchwały.

§ 3. Przyjmuje się preliminarz wydatków związanych z realizacją zadań przyjętych w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w brzmieniu określonym w załączniku nr 3 do uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sieroszewice.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Sieroszewice

Rafał Bartnik

Załącznik Nr 1 do Uchwały XXVIII/259/2021
Rady Gminy Sieroszewice
z dnia 10 listopada 2021 roku

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
DLA GMINY SIEROSZEWICE
NA ROK 2022**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
Diagnoza problemów związanych z używaniem alkoholu w Gminie	
I. Sieroszewice.....	6
II. Mapa aktualnych problemów wynikających z analizy danych zawartych w diagnozie.....	10
III. Zadania, wskaźniki osiągnięcia celów oraz koszty realizacji zadań.....	15
IV. Organizacyjne zasoby Gminy.....	17
V. Koordynowanie zadań Programu	18
VI. Finansowanie zadań Programu	18

Wprowadzenie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom. Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach. Alkohol jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który przez regulacje prawne wpływa na minimalizowanie powstawania szkód.

Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sierszewice. W programie uwzględnia się cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Ustawodawca wskazał gminom główne źródło pozyskania środków finansowych na realizację wskazanych zadań własnych. Są to środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w programie są kontynuacją działań prowadzonych w latach ubiegłych, z uwzględnieniem zmian wynikających ze znowelizowanych ustaw.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w kraju;
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 7) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Problemy związane ze spożywaniem alkoholu w Polsce

1. Używanie alkoholu przez młodzież.

Picie alkoholu przez młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym. Spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie upośledza czynności poznawcze: koncentrację uwagi, zapamiętywanie, uczenie się, rozwój kontroli emocjonalnej. Prowadzi do podejmowania innych zachowań ryzykownych, groźnych dla życia i zdrowia, zakłóca proces rozwojowy, może również powodować spowolnienie wzrostu i zaburzenia hormonalne.

Zadania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży realizowane są przede wszystkim na poziomie profilaktyki uniwersalnej – ukierunkowanej na całe populacje oraz profilaktyki selektywnej – ukierunkowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka.

- Profilaktyka uniwersalna – są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych w danej populacji. Działania uniwersalne są realizowane na przykład w populacji dzieci i młodzieży, młodych dorosłych, rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym itd. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy, warsztaty i półkolonie z programami opóźniania inicjacji alkoholowej lub papierosowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.
- Profilaktyka selektywna – są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów alkoholowych lub/ i innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki na terenie naszej gminy są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym w formie kolonii z programem profilaktycznym.

2. Uszkodzenia zdrowia osób uzależnionych.

Zgodnie ze wskaźnikami europejskimi ok. 2-3% dorosłych uzależnia się od alkoholu. W Polsce liczbę osób uzależnionych od alkoholu można oszacować między 700-900 tys., z czego 80% stanowią mężczyźni.

Liczba osób zarejestrowanych w zakładach leczenia odwykowego systematycznie rośnie. Znaczący wzrost pacjentów w porównaniu z początkiem lat 90-tych można przypisać poprawiającej się jakości i efektywności leczenia odwykowego, wzrastającemu poziomowi wiedzy o uzależnieniach w społeczeństwie, ale także zwiększonej konsumpcji alkoholu.

Uzależnienie jest chorobą, wywołuje szereg szkód zdrowotnych, ogranicza możliwości zarobkowania, przez co wpływa na pogorszenie warunków materialnych jednostek i rodzin. Jest

wysoko skorelowane z bezrobociem, niższym statusem socjoekonomicznym, niskim poziomem wykształcenia, wypadkami i przemocą interpersonalną. Ryzyko zgonu alkoholików oszacowane w badaniach Instytutu Psychiatrii i Neurologii jest 4,8 razy wyższe niż przeciętne w populacji generalnej.

3. Zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy w rodzinie.

Szacuje się, że co najmniej dwa miliony osób dorosłych i około dwa i pół miliona dzieci żyje w rodzinach z problemem alkoholowym. Jak wynika z badań Instytutu Psychologii Zdrowia PTP, co najmniej w 66 % tych rodzin dochodzi do aktów przemocy. Nie wszystkie akty przemocy są ujawniane, jednak dzięki istnieniu procedury Niebieska Karta, służącej m.in. rejestrowaniu przemocy w rodzinie, można oszacować zasięg tego zjawiska.

4. Naruszanie prawa przez osoby handlujące alkoholem.

Administracyjne i prawne ograniczanie dostępności alkoholu, koncesjonowanie jego produkcji i sprzedaży jest jednym z najskuteczniejszych narzędzi ograniczania zakresu problemów alkoholowych. Stąd konieczność kontrolowania przestrzegania prawidłowości obrotu alkoholem. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi reguluje te kwestie dość szczegółowo.

Sprzedaż alkoholu osobie nieletniej zgodnie z prawem jest przesłanką do cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Mimo wszczynania dużej liczby tego typu postępowań jedynie nieliczne kończą się odebraniem zezwoleń. Powodem są zawiłości proceduralne, umożliwiające podważanie zapadających postanowień, a także trudność zebrania materiału dowodowego. Zwiększyła się dezaprobata społeczna dla sprzedaży alkoholu nieletnim.

5. Straty ekonomiczne, uszkodzenia środowiska pracy.

Koszty ekonomiczne (leczenie, wypadki drogowe, zaangażowanie wymiaru sprawiedliwości, system opieki społecznej, przedwczesna umieralność itd.) związane z używaniem i nadużywaniem alkoholu w Polsce można oszacować na poziomie ok. 30 mld zł.

Nietrzeźwość w miejscu pracy, mimo znacznej poprawy sytuacji w ostatnich latach, nadal jest przyczyną absencji i obniżonej wydajności osób zatrudnionych w różnych sektorach gospodarki. Zmniejszyła się liczba wypadków w miejscu pracy, powstałych na tle nadużywania alkoholu. Jest to najprawdopodobniej skorelowane nie tylko z lepszą kontrolą miejsca pracy, ale także z obawą pracowników przed utratą zatrudnienia.

I. Diagnoza problemów związanych z używaniem alkoholu w Gminie Sieroszewice.

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg. PARPA)

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg. PARPA)		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. miesz.	W mieście 25 tys. miesz.	W gminie 10 tys. miesz.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	Około 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Około 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Około 530 osób: dorosłych i dzieci

Przyjmując szacunki Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych można zakładać, że w Gminie Sieroszewice jest:

- osób uzależnionych od alkoholu – ok. 200
- osób dorosłych, żyjących w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice) – ok. 400
- dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików – ok. 400

- osób pijących szkodliwie – ok. 500-700
 - osób doznających przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym – ok. 530
- Osoby te wymagają szczególnego wsparcia.

GKRPA w Sieroszewicach przedstawia poniżej dane:

Uchwały i zarządzenia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

1. Dane w zakresie liczby zezwoleń i handlu alkoholem

Rok	2018	2019	2020
Liczba zezwoleń Do 4,5% (w tym piwo)	31	31	28
Od 4,5% do 18% (z wyjątkiem Piwa)	26	26	24
Powyżej 18%	28	28	26

W gminie w roku 2018 podjęta została uchwała w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych na terenie Gminy Sieroszewice.

W roku ubiegłym zostały wydane 3 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 3 w miejscu sprzedaży.

Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Sieroszewice w latach 2018 – 2020 przedstawia poniższa tabela:

Rok	2018	2019	2020
Wartość sprzedanego alkoholu w zł,-	7.855.847,50	8.079.978,17	8.828.039,26

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja powołana została Zarządzeniem Wójta z dnia 18 stycznia 2021 roku, jej głównym celem jest:

- kierowanie osób uzależnionych na badania psychologiczno – psychiatryczne oraz występowanie do sądu z wnioskiem o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu

odwykowemu;

- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, co do zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu oraz w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Sieroszewice;
- współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- informowanie o najbliższych placówkach zajmujących się leczeniem osób uzależnionych;
- wstępne motywowanie do terapii;
- informowanie o ruchach samopomocowych typu AA, Kluby Abstynenckie itp.
- kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.

3. GOPS w Sieroszewicach - w rejestrach Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2020 odnotowano 2 rodziny z problemem alkoholowym.

Z danych uzyskanych od pracowników socjalnych wynika, że alkohol niezmiennie stanowi znaczącą przesłankę do ingerencji w sprawowanie opieki nad dziećmi i jest przyczyną niewydolności wychowawczej rodzin. Wsparciem asystenta rodziny ze względu na nadużywanie alkoholu objęto następującą ilość rodzin:

Rok	2018	2019	2020
Liczba rodzin	8	5	2

Nadużywanie alkoholu przez rodziców destabilizuje funkcjonowanie całej rodziny. Role w rodzinie dysfunkcyjnej ulegają zaburzeniu. W niemal każdym takim przypadku dzieci przyjmują nieadekwatne dla wieku role, nie mają zabezpieczonych podstawowych potrzeb psychologicznych i są narażone na różnego rodzaju nadużycia i zaniedbania, w szczególności związane z przemocą psychiczną i fizyczną.

Przemoc domowa i inne zaburzenia życia rodzinnego, związek pomiędzy używaniem alkoholu i przemocą naukowcy udowodnili wiele lat temu. Badania te potwierdzają dane instytucji zajmujących się zjawiskiem. Z diagnozy gminnej wynika, że w latach policjanci podjęli wiele interwencji, podczas których uruchomiono procedurę Niebieskiej Karty, w większości przypadków osoby stosujące przemoc były pod wpływem alkoholu.

Tabela Nr 1

Rok	2018	2019	2020
Liczba założonych Niebieskich Kart	26	19	48
Liczba rodzin objętych pomocą zespołu interdyscyplinarnego	18	17	35
Liczba osób w rodzinie objętych pomocą zespołu interdyscyplinarnego	63	60	121

Wyniki badań pokazują, że liczba rodzin korzystających z systemu pomocy społecznej w związku z uzależnieniem od alkoholu jest nadal wysoka. Zaznaczyć należy, że liczba rodzin w populacji gminy jest większa, gdyż nie wszystkie korzystają z instytucjonalnej pomocy. Niezbędne jest również stałe podnoszenie kompetencji osób zajmujących się zjawiskiem przemocy. Wyniki badań pokazują, że liczba rodzin korzystających z systemu pomocy społecznej w związku z uzależnieniem od alkoholu jest wysoka. Zaznaczyć należy, że liczba rodzin w populacji gminy będzie o wiele większa, gdyż nie wszystkie korzystają z pomocy. W gminie na stałym poziomie występuje również problem przemocy w rodzinie. Zasadnym jest kontynuowanie w gminie działań dotyczących pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Niezbędne jest również stałe podnoszenie kompetencji osób zajmujących się tą problematyką.

4. Szkoły i inne placówki oświatowe – W szkole podstawowej w Wielowsi zostało przeprowadzone szkolenie związane z programem profilaktycznym pt: „Apteczka Emocjonalna” realizatorami programu było 11 nauczycieli. Realizatorzy programu uczestniczyli w szkoleniu przygotowującym do prowadzenia zajęć w zakresie profilaktyki problemów związanych z używaniem przez młodzież substancji psychoaktywnych (nikotyny, alkoholu i narkotyków) oraz pracy z dzieckiem z rodziny dysfunkcyjnej, w tym z rodziną z problemem alkoholowym. Programem objęto: 75 uczniów, 65 rodziców dzieci uczestniczących w programie oraz 13 nauczycieli. Seminare dla nauczycieli realizowane były w ramach cyklicznych szkoleń dla rad pedagogicznych.

5. Punkt konsultacyjny

Na terenie gminy jest czynny punkt konsultacyjny w godzinach od 9-tej do 15- tej.

II. Mapa aktualnych problemów wynikających z analizy danych zawartych w diagnozie.

Problem I

Wzrost spożycia alkoholu wśród mieszkańców gminy.

Cel strategiczny

Ograniczanie rozmiarów i skutków nadużywania alkoholu przez mieszkańców.

Cel szczegółowy

Podniesienie wiedzy mieszkańców Gminy Sieroszewice dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu.

Działania:

- Szkolenia przedstawicieli grup zawodowych w zakresie ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla przedsiębiorców sprzedających alkohol.
- Zakup materiałów edukacyjnych dotyczących problemów alkoholowych.

Problem II

Cel strategiczny

Zminimalizowanie zakresu zaburzeń życia rodzinnego, spowodowanych nadużywaniem alkoholu.

Cel szczegółowy

Objęcie wsparciem instytucjonalnym osoby dorosłe i dzieci żyjące w rodzinie z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie.

Działania:

- Objęcie pomocą psychologa, psychoterapeuty oraz prawnika osób dorosłych żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie.
- Prowadzenie placówki wsparcia dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (światlicy opiekuńczo-wychowawczej).
- Organizowanie i współorganizowanie obozów, półkolonii i innych form zorganizowanego wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień o charakterze opiekuńczo-wychowawczym oraz socjoterapeutycznym.
- Wspieranie organizowania zajęć profilaktycznych z elementami zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży.

Problem III

Picie alkoholu przez uczniów bez sprzeciwu, a nawet z akceptacją rodziców

Problem alkoholowy z perspektywy uczniów szkoły podstawowej.

Jednym z ważniejszych problemów diagnozowanych wśród uczniów szkół podstawowych było narażenie na problem alkoholowy. W tym celu zadano uczniom szereg pytań związanych ze skalą zjawiska w otoczeniu oraz indywidualnymi doświadczeniami z alkoholem. Pierwsze pytanie dotyczyło spożywania alkoholu przez dzieci w wieku ankietowanych. Wśród uczniów szkoły podstawowej 16% wskazało, że zna osoby w swoim wieku, które spożywają alkohol, natomiast 62% zaprzeczyło by znało takie osoby, a 22% odpowiedziało, że nie wie czy są w jego wieku osoby, które spożywają alkohol.

Na pytanie czy zdarzyło się osobie ankietowanej spożywać alkohol oraz czy rodzice o tym wiedzą 76% wskazuje, że nie pije alkoholu, 18% potwierdziło, że rodzice wiedzą o tym, iż ten alkohol spożywają. 6% pytanym wskazało, że ich opiekunowie nie mają pojęcia o tym, iż spożywają oni alkohol. Większość uczniów potwierdza fakt, że rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu jednak podkreślała, że był to fakt jednorazowy, bądź też okazjonalny np. Sylwester.

Cel szczegółowy Opóźnianie wieku inicjacji picia alkoholu.

Działania:

- Wdrażanie rekomendowanych programów profilaktycznych w obszarze profilaktyki uniwersalnej w szkołach z terenu gminy.
- Wdrażanie rekomendowanych programów z zakresu profilaktyki selektywnej w szkołach ponadpodstawowych z terenu gminy Sieroszewice.

Problem IV

Wzrost wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na terenie gminy w latach 2018-2020 wzrosły wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które w poszczególnych latach przedstawia tabela nr 1. Ilość osób odwiezionych do Pomieszczeń dla osób zatrzymanych w celu wytrzeźwienia przedstawia tabela nr 2.

Tabela Nr 1

Rok	2018	2019	2020
Kwota w zł	157.878,94	173.816,38	189.773,54

Tabela Nr 2

Rok	2018	2019	2020
Ilość osób	14	16	69

Cel główny

Ograniczenie dostępności alkoholu na terenie gminy.

Cel szczegółowy

Zmniejszenie wpływów z opłat za zezwolenia poprzez ograniczenia dostępności alkoholu, która ma bezpośredni wpływ na ilość i spożycie zakupionego alkoholu.

Działania

1. Wprowadzenie ograniczenia nocnej sprzedaży napojów alkoholowych.
2. Obniżenie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do poziomu wykorzystanych.

Problem V

Szkody zdrowotne i psychologiczne w związku z nadużywaniem alkoholu.

Dane dotyczące spożywania alkoholu przez dorosłych mieszkańców gminy wskazują również na potrzebę kontynuowania działań w zakresie redukcji szkód, rehabilitacji (readaptacji, reintegracji) zdrowotnej, społecznej i zawodowej osób nadużywających substancji psychoaktywnych. Z danych uzyskanych od pracowników socjalnych wynika, że w 2018 r. w 102 gospodarstwach domowych zamieszkujących przez osoby pełnoletnie występuje problem nadużywania alkoholu, a 41 osób w związku z tym nie podejmuje zatrudnienia.

Cel szczegółowy 1:

Motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego.

Działanie:

- Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, osób współuzależnionych i doznających przemocy (pomoc prawna terapeutyczna w ramach środków GOPS).
- Zwiększenie dostępu do informacji o systemie wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym.

Cel szczegółowy 2: Wzrost wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie i wsparcia dla osób doznających przemocy.

Działanie:

Zakup materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie dla przedstawicieli służb pracujących z osobami doznającymi przemocy.

Cel szczegółowy 3

Podnoszenie kompetencji pracowników lokalnych instytucji w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zjawiska przemocy w rodzinie.

Działanie: Szkolenia pracowników instytucji gminnych (GOPS, Policja, GKRPA, Rada Gminy) i innych współpracujących w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

Cel szczegółowy 4

Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zjawiska przemocy w rodzinie.

Działanie: Szkolenia pracowników realizujących zadania GKRPA.

Działanie: Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych i doznających przemocy.

Problem VI

Sprzedaż alkoholu nieletnim

Cel strategiczny

Ograniczenie dostępności alkoholu w punktach sprzedaży.

Cel szczegółowy

Ograniczenie możliwości zakupu alkoholu przez nieletnich.

Działania:

- Kontrole dotyczące wieku nabywców alkoholu pod kątem ukończenia osiemnastego roku życia (niepełnoletnich).
- Szkolenie sprzedawców w zakresie kontroli wieku osób kupujących alkohol.
- Rozpropagowanie materiałów informacyjnych promujących odpowiedzialną sprzedaż alkoholu w sklepach na terenie gminy Sieroszewice.

Analiza SWOT

- Przy określaniu priorytetów działań w pracach nad programem wykorzystano analizę SWOT, oceniającą zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki wpływające na realizację zadań.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wieloletnia realizacja zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. • Profesjonalna kadra służąca rozwiązywaniu problemów społecznych (członkowie GKRPA, pracownicy GOPS, kadra pedagogiczna). • Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (GOPS, posterunek policji, placówki oświatowe). 	<ul style="list-style-type: none"> • Niechęć osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia. Niewystarczająca świadomość społeczności lokalnej na temat współczesnych zagrożeń związanych z uzależnieniem. • Brak na terenie gminy placówek resocjalizacyjnych, placówek dla nieletnich oraz samotnych matek z dzieckiem. • Niewystarczająca ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz osób uzależnionych i zajmujących się profilaktyką uzależnień. • Niedostateczna liczba grup wsparcia, grup samopomocowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. • Mała świadomość społeczna, społeczność lokalna słabo włącza się w działania samopomocowe.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilny dostęp do środków finansowych pochodzących z zezwoleń • Realizacja profesjonalnych, o udowodnionej naukowo skuteczności programów profilaktycznych, zgodnie z celem operacyjnym nr 2 Narodowego Programu Zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost spożycia alkoholu przez populację osób pełnoletnich. • Niekorzystne wyniki badań dot. używania substancji psychoaktywnych przez młodzież – ESPAD 2019. • Niepokojące szacunki Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dot. dalszego wzrostu spożycia alkoholu

III. Zadania, wskaźniki osiągnięcia celów oraz koszty realizacji zadań.

Analiza problemów pozwoliła sprecyzować następujące zadania, których realizacja odbywać się będzie ze środków pozyskiwanych przez gminę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania Programu oraz wskaźniki i koszty ich realizacji

Zadania programu realizowane będą w następujących obszarach:

Zadania	Wskaźniki	Koszty
Realizacja programów edukacyjnych w zakresie radzenia sobie z emocjami i z zachowaniami agresywnymi oraz budowania relacji interpersonalnych i rozwiązywania konfliktów.	- liczba programów	
Edukacja dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież.	- liczba zrealizowanych szkoleń - liczba uczestników szkoleń	
Szkolenia dla służb zajmujących się profilaktyką i przeciwdziałaniem przemocy domowej (policja, pracownicy GOPS, ZI,	- liczba przeprowadzonych szkoleń - liczba uczestników szkoleń	

GKRPA, kadra pedagogiczna oraz osób współpracujących z GKPA)		
Zorganizowanie szkolenia dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi	- liczba uczestników szkoleń	
Zakup i rozpropagowywanie czasopism, ulotek, broszur i innych materiałów służących edukacji w zakresie problematyki związanej z alkoholem i narkotykami	- liczba zakupionych materiałów informacyjnych i edukacyjnych	
Udział mieszkańców Gminy w organizowanych przez PARPA, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii lokalnych kampanii edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie	- liczba zrealizowanych kampanii edukacyjnych - szacunkowa liczba uczestniczących osób	
Koszty wyżej wymienionych szkoleń		6.900,00

Zadania	Wskaźniki	Koszty
Wdrażanie rekomendowanych programów profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym	- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych - liczba uczestników programów	
Udzielanie pomocy psychologicznej dla rodzin zagrożonych problemami wynikającymi z nadużywania środków psychoaktywnych i przemocą w rodzinie	- liczba wdrożonych działań, zorganizowanych zajęć i warsztatów	
Organizowanie dla dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zagrożonych problemami uzależnień i przemocą w rodzinie różnych form wypoczynku z programami socjoterapeutycznymi	- liczba odbiorców wdrażanych działań	
Dofinansowanie kosztów prowadzenia świetlic środowiskowych w: Latowicach, Ołoboku, Strzyżewie, Wielowisi, Masanowie, Rososzycy oraz w Psarach.	-liczba uczestników organizowanych zajęć	
Koszty wyżej wymienionych działań		68.000,00

Zadania	Wskaźniki	Koszty
Finansowanie działalności punktu konsultacyjnego, wynagrodzenie pełnomocnika, wynagrodzenie za posiedzenia członków komisji	- liczba osób korzystających z poradnictwa w punkcie konsultacyjnym,	
Przygotowanie i upowszechnianie informacji	- liczba dostępnych informacji	

nt. lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym w tym poprzez strony internetowe.	na stronie internetowej	
Koszty wyżej wymienionych działań		29.600,00

Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadania	Wskaźniki	Koszty
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym kierowanie do biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia	- liczba przyjętych wniosków, - liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych, - liczba wniosków skierowanych do sądu	
Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych	- liczba przeprowadzonych kontroli	
Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	- liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	
Koszty wyżej wymienionych działań		4.500,00

IV. Organizacyjne zasoby Gminy

- Posterunek Policji w Sieroszewicach.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieroszewicach.
- Szkoły podstawowe z terenu Gminy Sieroszewice.
- Kościół katolicki - Caritas
- ZHP- realizujący programy profilaktyczne
- Stowarzyszenie Edukacji i Rozwoju Wsi Psary „Mała Ojczyzna”
- Ośrodek Hipoterapii przy parafii w Latowicach
- Zarządy Ochotniczej Straży Pożarnej
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowie Wielkopolskim

Koordinacja Programu:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołana została Zarządzeniem Nr 9/2021 Wójta Gminy Sieroszewice z dnia 18 stycznia 2021 roku w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do zadań Komisji należą :

- a) inicjowanie i koordynowanie polityki gminy wobec problemów alkoholowych w gminie Sieroszewice,

- b) przyjmowanie wniosków na leczenie,
 - c) motywowanie do podjęcia leczenia, informowanie o szkodliwym działaniu spowodowanym nadużywaniem alkoholu,
 - d) opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - e) współpraca z Posterunkiem Policji w sprawie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Sieroszewice,
 - f) wytyczania priorytetów Programu,
 - g) organizowanie wyjazdów na kolonie dla dzieci oraz inne formy wypoczynku związane z profilaktyką i problemów uzależnień.
2. Prowadzenie punktu Konsultacyjno – Informacyjnego, który udziela fachowej pomocy osobom uzależnionym i osobom współuzależnionym (współmałżonkom, rodzicom, rodzeństwu, dzieciom).

V. Koordynowanie zadań Programu

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest koordynowana przez Pełnomocnika ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powołanego przez Wójta Gminy Sieroszewice.
2. Obsługę administracyjną i prawną Komisji prowadzi Urząd Gminy Sieroszewice.

VI. Finansowanie zadań Programu

Zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowane są ze środków zgodnie - z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi pozyskiwanych z wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, na rok 2022 przewidywane wpływy będą w wysokości 110.000,00 zł.

Finansowanie realizacji zadań określa preliminarz wydatków opracowany na dany rok zgodnie z projektem budżetu gminy w dziale 851- ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi, który stanowi załącznik do uchwały.

Wynagrodzenie dla członków Komisji za wykonaną pracę w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w wysokości 1/15 przeciętnego wynagrodzenia obliczanego za poprzedni kwartał przez prezesa GUS, za każdy udział w posiedzeniu bądź innym działaniu związanym z działalnością Komisji.

Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności udziału potwierdzona przez przewodniczącego Komisji.

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXVIII/259/2021
Rady Gminy Sieroszewice
z dnia 10 listopada 2021 roku

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2022**

SIEROSZEWICE 2021

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
I. Podstawy prawne rozwiązywania problemów narkomanii	3
II. Problemy narkomanii w Polsce, Województwie Wielkopolskim i w gminie	
Sieroszewice.....	4
III. Główne cele programu.....	6
IV. Zadania programu przeciwdziałania narkomanii	6
V. Partnerzy samorządu gminy w realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania	
Narkomanii	7
VI. Finansowanie programu oraz sposób realizacji jego zadań	7

Wstęp

Regulacje prawne Wspólnoty Europejskiej w zakresie profilaktyki narkomanii zaczęły obowiązywać w naszym kraju od maja 2004 r. Zobowiązanie do bardziej ustrukturalizowanej współpracy w zakresie narkomanii nastąpiło wraz z wejściem w życie Traktatu o Unii Europejskiej, który umożliwił przyjęcie Unijnego Planu Kontroli Nadużywania Narkotyków na lata 1995 – 1999. Traktat Amsterdamski z 1997 r. przekazał Wspólnocie dodatkowe kompetencje w ochronie zdrowia, polegające na zapobieganiu głównym zagrożeniom zdrowotnym, w tym narkomanii oraz zakażeniom HIV/AIDS.

Zjawisko używania nielegalnych substancji psychoaktywnych zawiera w sobie, problem niemedycegnego konsumowania różnego typu leków i substancji objętych kontrolą prawa międzynarodowego. Obecne analizy skupiają się przede wszystkim na zagrożeniach niesionych przez dożylne wstrzykiwanie pochodnych amfetamin i opioidów. Inne środki nielegalne jak: ekstazy, substancje lotne i konopie również wpływają na stan ogólnego zagrożenia zdrowotnego społeczeństwa. Ponieważ używanie narkotyków jest najczęściej zjawiskiem nielegalnym i ukrywanym, stąd jest rzeczą utrudnioną obserwowanie zarówno zmieniających się wzorów ich używania, jak i nowo pojawiających się niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych.

Coraz więcej państw akceptuje profilaktykę, terapię, redukcję szkód i represję jako cztery filary strategii prowadzenia polityki antynarkotykowej. Trzy z tych elementów związane są bezpośrednio z tematyką zdrowotną i stanowią bazową część reakcji państw na problemy niesione przez używanie narkotyków, definiowaną jako koncepcja zdrowia publicznego.

Używanie substancji psychoaktywnych, legalnych i nielegalnych, stało się społeczną rzeczywistością. Narkotyki wymagają zajmowania się nimi w sposób realny i odpowiadający ich dynamice. Złożoność, wielowymiarowość problematyki narkotykowej polega na przenikaniu się wątków związanych z problematyką zdrowia, zagadnień społecznych, ekonomicznych i aspektów bezpieczeństwa. Stąd szczególnie w jednoczącej się Europie, przy jej otwartych granicach, konieczne jest wypracowanie zintegrowanej międzynarodowej polityki przeciwnarkotykowej, w której obecne są zarówno zagadnienia związane z ograniczaniem podaży, jak i popytu na substancje odurzające.

I. Podstawy prawne rozwiązywania problemów narkomanii

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119)

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok określa kierunki w zakresie profilaktyki przeciwdziałania narkomanii.

Realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

II. Problemy narkomanii w Polsce, Województwie Wielkopolskim i w gminie Sieroszewice

Wiosną 2015 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Badania ESPAD podjęto w 1995 r. z inicjatywy Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs (Pompidou Group) działającej przy Radzie Europy. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułokowanych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 83,8% uczniów z młodziej grupy i 95,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 48,6% piętnasto-szesnastolatków i 82,3% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 12,5% uczniów z młodziej kohorty i 19,7% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 63,1% uczniów młodziej i 35,6% uczniów starszych. Palenie tytoniu jest zachowaniem mniej powszechnym. Chociaż raz w życiu paliło 56,2% gimnazjalistów i 71,5% uczniów ze starszej grupy. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem paliło 26,4% uczniów z grupy młodziej i 41,7% ze starszej. Palenie tytoniu jest obecnie podobnie rozpowszechnione wśród dziewcząt jak wśród chłopców. Picie napojów alkoholowych jest nieznacznie bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt, chociaż niektóre wskaźniki picia są już takie same. Jeszcze rzadziej zdarza się przyjmowanie leków uspokajających lub nasennych bez przepisu lekarza. Takie doświadczenia, chociaż raz w życiu, stały się udziałem 17,0% uczniów z młodziej kohorty i 17,9% ze starszej kohorty. Sięganie po te leki jest bardziej rozpowszechnione wśród dziewcząt niż wśród chłopców. Wyniki badania wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych, szczególnie alkoholu i tytoniu. Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 25,0% młodziej uczniów i 43,0% starszych uczniów. Na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych wśród uczniów gimnazjów jest LSD lub inne halucynogeny (5,5%), a wśród uczniów szkół wyższego poziomu amfetamina (7,1%). Aktualne, okazjonalne używania substancji nielegalnych, czego wskaźnikiem jest używanie w czasie ostatnich 12 miesięcy, także stawia przetwory konopi na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia. W klasach trzecich gimnazjów używa tego środka ponad 19,2% uczniów, w klasach drugich szkół ponadgimnazjalnych – 31,5%. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem 10,3% uczniów klas

trzecich gimnazjów i 15,4% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych używało marihuany lub haszyszu. Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt. Do problemowych użytkowników przetworów konopi zidentyfikowanych przy pomocy testu przesiewowego zaliczyć można 7,0% gimnazjalistów oraz 7,6% uczniów ze starszej kohorty. Rozpowszechnienie używania „dopalaczy” jest niższe niż przetworów konopi. Wśród gimnazjalistów 10,3%, a wśród starszych uczniów 12,6% używało kiedykolwiek tych substancji. Odsetek gimnazjalistów, którzy sięgali po „dopalacze” w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem wyniósł 4,3%. W starszej kohorcie takich uczniów było 3,0%. Używanie „dopalaczy” jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt. Uwagę zwraca wysoki poziom dostępności napojów alkoholowych przejawiający się w ocenach respondentów. Na tym tle dostępność substancji nielegalnych jest oceniana niżej. Spośród substancji nielegalnych najwyżej oceniana jest dostępność przetworów konopi.

Badani narażeni są przede wszystkim na oferty napojów alkoholowych, spośród substancji nielegalnych uczniom najczęściej proponowane są przetwory konopi oraz alkohol produkowany nielegalnie domowym sposobem. Większość młodzieży jest dobrze zorientowana w zakresie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. O stopniu ryzyka, według ocen respondentów, decyduje bardziej nasilenie używania, niż rodzaj substancji. Oczekiwania wobec alkoholu oraz marihuany i haszyszu formułowane przez młodzież szkolną odwołują się w większym stopniu do pozytywnych konsekwencji niż ewentualnych szkód. Około jedna czwarta gimnazjalistów i jedna piąta uczniów szkół ponadgimnazjalnych chociaż raz w życiu w gry hazardowe, tj. takie gdzie stawia się pieniądze i można je wygrać. W czasie ostatnich 30 dni takie zachowanie zadeklarowało 8,5% uczniów trzecich klas gimnazjów i 10,8% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. Można szacować, że ok. 2% młodzieży może być zagrożonych hazardem problemowym. Porównanie wyników badania z 2015 r. z wynikami badań zrealizowanych w 2011 r. w zakresie picia alkoholu przez młodzież wykazało kontynuację trendu spadkowego. Trochę inaczej rzecz się ma z substancjami nielegalnymi. Wskaźniki używania przetworów konopi w 2015 r. w starszej kohorcie wzrosły podobnie jak w poprzednim czterolecu, natomiast w młodszej kohorcie wzrost uległ zahamowaniu. Inne wskaźniki problemu marihuany i haszyszu, takie jak oferty tych substancji, czy zasięg używania ich w otoczeniu badanych wykazują podobne tendencje jak rozpowszechnienie używania. W młodszej grupie w 2015 r. zaznaczył się lekki spadek, zaś w starszej stabilizacja. Potwierdza to tezę o zahamowaniu trendu wzrostowego problemu przetworów konopi wśród piętnasto-szesnastolatków oraz przynajmniej zmniejszenie tempa wzrostu w starszej kohorcie. W zakresie wskaźników picia alkoholu i palenia tytoniu obserwowano proces zacierania się różnic związanych z płcią, który doprowadził do zrównania się kilku wskaźników używania tych substancji przez dziewczęta i chłopców. Zmiany w rozpowszechnieniu używania przetworów konopi wśród chłopców i dziewcząt nie układają się w tak czytelną tendencję, chociaż tu również można zaobserwować lekkie zmniejszenie się różnic między chłopcami, a dziewczętami, przynajmniej w stosunku do 1995 r.

W obszarze oceny ryzyka związanego z używaniem substancji obserwowaliśmy spadek odsetków badanych przypisujących używaniu marihuany lub haszyszu duże ryzyko. Ten niekorzystny trend w 2015 r. uległ zahamowaniu. Odsetki przypisujących duże ryzyko regularnemu używaniu przetworów konopi nawet wzrosły. W zakresie ocen dostępności napojów alkoholowych odnotować trzeba powolną, ale konsekwentną pozytywną tendencję zmniejszania się odsetków uczniów określających swój dostęp jako bardzo łatwy. Podobnie dzieje się też z tytoniem. Ponadto zmniejszają się też odsetki uczniów dokonujących zakupów takich napojów alkoholowych jak piwo czy wino. Wzrosły natomiast odsetki uczniów pijących napoje alkoholowe w barach, kawiarniach, restauracjach, dyskotekach, itp. Co do dostępności poszczególnych substancji innych niż alkohol, w 2007 r. obserwowaliśmy załamanie trendu wzrostowego trwającego od początku badań ESPAD. Odsetki cen dostępności substancji jako bardzo łatwej w 2007 r. spadły. W 2011 roku odnotowano wzrost, kontynuowany w 2015 r. w starszej grupie i zahamowany w młodszej. W obszarze oceny ryzyka związanego z używaniem substancji obserwujemy spadek odsetków badanych przypisujących używaniu substancji duże ryzyko. Dotyczy to szczególnie substancji nielegalnych, a zwłaszcza przetworów konopi.

Porównania wyników badania z 2007 r. opatrzyć trzeba zastrzeżeniem wynikającym ze znacznych modyfikacji kwestionariusza. Rozpowszechnienie używania „dopalaczy” w 2015 r. nie uległo zmianie w stosunku do 2011 r.

III. Główne cele programu:

- zmniejszenie szkód wynikających z używania narkotyków na terenie gminy,
- podniesienie poziomu wiedzy w społeczeństwie na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych,
- wypracowanie wśród dzieci młodzieży i osób dorosłych racjonalnych postaw wobec narkotyków poprzez realizację nowoczesnych programów profilaktycznych,

IV. Zadania programu przeciwdziałania narkomanii:

- realizacja w szkołach i w świetlicach środowiskowych działań profilaktycznych, angażujących dzieci, młodzież, rodziców,
- organizowanie szkoleń i podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania profilaktyczne (nauczycieli, pedagogów, pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, pracowników socjalnych),
- działania edukacyjne dla społeczności lokalnej,
- udział w kampaniach edukacyjnych nt. problematyki narkomanii organizowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Marszałkowski.

V. Partnerzy samorządu gminy w realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

- ościennie samorządy gminne,
- instytucje oświatowe (wydziały oświaty w samorządach, szkoły, itp.) ,
- instytucje pomocy społecznej,
- samorząd powiatowy,
- Policja,
- Kościół Katolicki ,
- Zakłady opieki zdrowotnej,
- Ośrodki terapii uzależnień.

VI. Finansowanie programu oraz sposób realizacji jego zadań

Źródłem finansowania zadań gminnego programu przeciwdziałania narkomanii są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 90.000,00 zł.

Finansowanie realizacji poszczególnych zadań określa preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu gminy w dziale 851 – Ochrona zdrowia, w rozdziale 85153 – Zwalczanie narkomanii. Środki pozyskiwane przez gminę za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być wykorzystywane wyłącznie na zadania ujęte w programie i nie mogą być przeznaczone na inne cele. Zadania nie zrealizowane w roku 2021, z przyczyn uzasadnionych, mogą być realizowane w roku następnym z środków nie wygasających w danym roku budżetowym.

Projekt budżetu GKPA na 2022 rok

Preliminarz wydatków związanych z realizacją zadań w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii planowanych na rok 2022 - w kwocie ogółem 200.000,00 zł,- z podziałem na:

- 1) realizację zadań w ramach **Przeciwdziałania Narkomanii**

Dział 851 Ochrona zdrowia rozdział 85153 Zwalczanie narkomanii

<i>Paragraf</i>	<i>Treść</i>	<i>Kwota</i>
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	8.300,00
4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Solidarnościowy Funduszu wsparcia Osób Niepełnosprawnych	700,00
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	58.000,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	14.700,00
	Zakup materiałów edukacyjnych i wyposażenia do realizacji przedsięwzięć lokalnych zmierzających w zakresie przeciwdziałania problemom wynikającym z używania substancji psychoaktywnych, zaznajamianie mieszkańców Gminy Sieroszewice, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkolnej, z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami	
4260	Zakup energii	6.000,00
4300	Zakup usług pozostałych	2.000,00
	Podjęmowanie działań typu szkolenia, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie problemów uzależnień, tworzenie alternatywnych programów lokalnych celem zaangażowania dzieci i młodzieży w działalność społeczną, sportową i artystyczną przez Szkoły, GOPS przy współudziale pracowników merytorycznych Urzędu Gminy Sieroszewice, wspomaganie działalności szkół służącej rozwiązywaniu problemów narkotykowych.	
4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	300
	RAZEM	90.000,00

2) realizację zadań w ramach **Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**Dział **851 Ochrona zdrowia** rozdział **85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi**

<i>Paragraf</i>	<i>Treść</i>	<i>Kwota</i>
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	4.500,00
4120	Składki na Fundusz Pracy	500,00
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	24.600,00
	Wynagrodzenie wypłacane pełnomocnikowi Wójta Gminy za prowadzenie punktu informacyjnego w U.G. Sieroszewice	12.000,00
	Wynagrodzenie za posiedzenia członkom gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych – realizacja „Programu”	12.600,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia, w tym:	6.900,00
	Materiały do prowadzenia zajęć w ramach gminnych programów profilaktyczno-edukacyjnych	6.900,00
4300	Zakup usług pozostałych	68.000,00
	Realizacja gminnych programów profilaktyczno –wychowawczych w szkołach podstawowych.	18.000,00
	Szkolenie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, członków komisji interdyscyplinarnej oraz radnych	20.000,00
	Wakacje dla dzieci i inne formy wypoczynku związane z profilaktyką i problemów uzależnień	30.000,00
4430	Różne opłaty i składki	4.500,00
	Opłaty za wydawanie opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	4.500,00
4410	Wyjazdy służbowe	1.000,00
RAZEM		110.000,00

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XXVIII/259/2021
RADY GMINY SIEROSZEWICE

z dnia 10 listopada 2021 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Sieroszewice na 2022 rok

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązuje Gminy do uchwalenia i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Natomiast do uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii zobowiązuje Radę Gminy ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. W świetle ww. ustaw zadania te są zadaniami własnymi gminy.

Nakładają konkretne zadania związane ze zwiększeniem dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Zobowiązują do prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów związanych z alkoholizmem i narkomanią.

Wskazują gminne źródła pozyskiwania środków finansowych – z udzielanych zezwoleń na prowadzenie handlu alkoholem – na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Środki finansowe mogą być wykorzystane wyłącznie na realizację zadań „Programów”.

Przyjęcie przedstawionych „Gminnych Programów” na 2022 rok ma prowadzić do łagodzenia skutków wynikających z nadużywania alkoholu i problemów narkomanii w naszym społeczeństwie i powinno zapobiegać powstawaniu nowych problemów.